

[Ministeren for udenrigsøkonomi.]

at man anser Sydafrikas fortsatte nærværelse i Namibia for ulovlig, og at vi ikke anerkender sydafrikansk myndighed i dette område. Dette indebærer også, at danske virksomheder ikke i forhold til investeringer eller koncessioner, der hviler på medvirken fra sydafrikansk side, kan påberåbe sig den danske regerings beskyttelse over for indgreb fra en fremtidig namibiansk administration.

Regeringens politik over for Sydafrika og dens syn på apartheidpolitikken kan der ikke rejses tvivl om, men regeringen har ingen retlig mulighed for at gribe ind over for den private erhvervsvirksomhed, spørgeren nævner.

Frandsen: Jeg forstår godt, at der er en forskel, når vi enten har en resolution fra FN, der er vedtaget i generalforsamlingen, eller der er tale om en resolution, der er vedtaget i sikkerhedsrådet. Men alligevel ville det være meget værd, hvis vi fra den danske regerings side kunne få en klar udtalelse om, at man tager afstand fra, at der i Danmark føres en privat erhvervsvirksomhed, som er med til at understøtte det sydafrikanske regime i Namibia og samtidig er med til at give en form for legalitet til dette systems virke i Namibia — i hvert tilfælde opfattes det ofte sådan i Sydafrika, at når man ikke griber ind fra de forskellige landes side, er det, fordi man delvis understøtter. Derfor ville det være meget værd, hvis vi fik en klar udtalelse om, at man tager afstand fra den private erhvervsvirksomhed.

Samtidig vil jeg sige, at når vi nu hører, at man fra dansk side har en klar Sydafrikapolitik, der tager afstand fra apartheid, er det lidt underligt, at også den danske regering ved handelsministeriet er i stand til at udsende stipendiater til Sydafrika. Jeg står her med noget, vi har fået her i folketinget, fra september 1972; det er en beretning fra handelsministeriets rådgivende udvalg vedrørende eksportfremmende foranstaltninger om udvalgets virksomhed i finansåret 1971-72. Der står, at Danmark den 31. marts 1972 havde udsendt stipendiater til en række lande, herunder også Den sydafrikanske Republik. Nu nærmer vi os igen den 31. marts, hvor man starter på et nyt år, og dér er det så spørgsmålet, om man fra regerin-

gens side vil ændre politik og klart vise, at man ikke på nogen måde ønsker at støtte det sydafrikanske regime. Ved at have stipendiater i Sydafrika er vi med til at støtte det sydafrikanske regime, og derfor vil jeg bede udenrigsøkonomiministeren tage med — det må nærmest være til handelsministeren — at man ikke vil fortsætte den form for virksomhed.

Ministeren for udenrigsøkonomi (Ivar Nørgaard): Jeg skal gerne rejse spørgsmålet om stipendiater i regeringen, sådan at vi kan give et svar derpå.

Vedrørende private virksomheder og en eventuel fordømmelse eller misbilligelse fra regeringens side mener jeg, jeg må svare benægtende på opfordringen, idet det, der kan være tale om, og det, hvorved en regering kan vise sin holdning, er, som jeg omtalte før, i hvilken grad vi skal stille administrationsapparat og garantier til rådighed over statsapparatet til fremme af samhandelen. Men et lille land, der skal leve af udenrigshandel, kan efter min opfattelse ikke føre udenrigspolitik ved at udtale fordømmelse over de enkelte virksomheders handlemåde, så længe de følger de principper og love, der gælder i landet. Vi kan jo alle privat have vores fornemmelse af, hvad der er moralsk og ikke moralsk, men jeg mener ikke, det er regeringens opgave at optræde som den, der forklarer befolkningen, hvad der er god moral, da det jo er tomt, så længe vi ikke kan gennemføre forbud mod disse virksomheders handlemåde.

Men jeg skal gerne undersøge det med stipendiater og tage det op i regeringen, drøfte det med handelsministeren.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af *Samuelson* til undervisningsministeren:

„Er undervisningsministeren villig til at foretage en undersøgelse af, hvorvidt de statsmidler, der over finansloven tildeles Danske Studerendes Fællesråd, anvendes i overensstemmelse med det forudsatte formål?“

(Spm. nr. 178).

Samuelson: I en skrivelse af 27. november 1970 til finansudvalget anmodede daværende undervisningsminister Helge Larsen